

Seat No. : _____

TB-112

B.A. Sem. IV

April-2013

Geography (EC-I-212)

Geography of India-II, Economical Activity-Population

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

(૨) પરીક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

૧. (અ) ભારતમાં ખેતી વિકાસની અનુકૂળતા જણાવી, ખેતી ક્ષેત્રે થયેલા સુધારાની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

ખનીજનો અર્થ વ્યાખ્યા આપી, ભારતના લોખંડ અને બોક્સાઈટ ખનીજની માહિતી આપો.

(બ) ભારતના ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે કયા પરિબલો જવાબદાર છે તે સવિસ્તાર સમજાવો. ૭

અથવા

ભારતના કાપડ ઉદ્યોગ વિશે ચર્ચા કરો.

૨. (અ) ભારતના પરિવહન માર્ગોમાં રેલ્વેની માહિતી આપો. ૭

અથવા

ભારતના સડક માર્ગોની વિગતે ચર્ચા કરો.

(બ) ભારતના વસ્તી માળખાની વિગતે ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

ભારતની વસ્તી વૃદ્ધિ સમજાવી, તેની સમસ્યાઓ જણાવો.

૩. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ચાર) ૧૬

(૧) ભારતના ખેતી પ્રદેશો.

(૨) ભારતની ધાતુમય ખનીજો.

(૩) મકાઈ અને બાજરો ઉત્પાદિત પ્રદેશો.

(૪) ભારતના ઔદ્યોગિક પ્રદેશો.

(૫) ભારતની વસ્તીનું સ્થળાંતર.

(૬) ભારતના હવાઈ માર્ગો.

(૭) ઈજનેરી ઉદ્યોગ.

(૮) ભારતની રેલ્વેની સમસ્યા.

૪. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો :
- ૧૨
- (૧) ભારતમાં કેસર ઉત્પાદન કરતા પ્રદેશો.
 - (૨) ભારતમાં કપાસ ઉત્પાદન કરતા રાજ્યો.
 - (૩) લોખંડ ઉત્પાદન કરતા રાજ્યો.
 - (૪) પવનહંસ લિમિટેડના કાર્યો જણાવો.
 - (૫) રેલ્વે એન્જીન અને રેલ્વે ડબ્બા ઉત્પાદન ક્યાં-ક્યાં થાય છે ?
 - (૬) ભારતમાં ડાંગર ઉત્પાદન કરતા રાજ્યો જણાવો.

૫. (અ) જોડકા જોડો :
- ૭
(અ) વિભાગ	(બ) વિભાગ
(૧) ગોવા	(૧) ચા
(૨) પંજાબ	(૨) ૨૧ °C થી ૨૭ °C તાપમાન
(૩) શેરડીનો પાક	(૩) ઘઉં
(૪) આસામ	(૪) લોખંડ ઉત્પાદન
(૫) બોક્સાઈટ	(૫) ગુજરાત
(૬) ખનીજ તેલ	(૬) મધ્ય પ્રદેશ
(૭) તાંબુ	(૭) ઓરિસ્સા

- (બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :
- ૭
- (૧) ગુજરાતનો કાપડ ઉદ્યોગ કયા શહેરમાં વિકાસ પામ્યો ?
 - (૧) રાજકોટ
 - (૨) અમદાવાદ
 - (૩) મુંબઈ
 - (૨) આસામમાં ખનીજ તેલ ક્યાંથી મળી આવ્યું ?
 - (૧) દિગ્બોઈ
 - (૨) અંકલેશ્વર
 - (૩) બોમ્બેહાઈ
 - (૩) લોખંડ ગોવામાં ક્યાંથી મળી આવે છે ?
 - (૧) પીરાના
 - (૨) મયુરગંજ
 - (૩) દૂર્ગો
 - (૪) રાજસ્થાનમાંથી અબરખ ક્યાંથી મળી આવે છે ?
 - (૧) સેલમ
 - (૨) અજમેર
 - (૩) હાસન
 - (૫) ભારતનું સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય
 - (૧) દિલ્હી
 - (૨) મહારાષ્ટ્ર
 - (૩) બિહાર
 - (૬) સૌથી વધુ શેરડી ઉત્પાદન કરતું રાજ્ય
 - (૧) મહારાષ્ટ્ર
 - (૨) ઉત્તર પ્રદેશ
 - (૩) ઓરિસ્સા
 - (૭) સૌથી વધુ ખનીજતેલ અને કુદરતી ગેસ ઉત્પાદન કરતું રાજ્ય
 - (૧) ગુજરાત
 - (૨) આસામ
 - (૩) મહારાષ્ટ્ર

Seat No. : _____

TB-112
B.A. Sem. IV
April-2013
Geography (EC-I-212)

Geography of India-II, Economical Activity-Population

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction:** (1) Draw neat and clean diagram wherever necessary.
(2) Candidates use stencil.

1. (A) Explain the agricultural development customize in India and discuss about reforms in the agriculture sector. 7

OR

Give the meaning and definition of mineral, give information about Iron, Bauxite of India.

- (B) Explain the responsible factors for the industrial development of India. 7

OR

Discuss about Textile industry in India.

2. (A) Give the information about Railway of India. 7

OR

Discuss about road ways of India in detail.

- (B) Discuss about population structure in detail. 7

OR

Explain growth of population of India and explain its problems.

3. Write short notes : (any **four**) 16

- (1) India's agricultural regions.
- (2) India's metallic minerals
- (3) Maize and Pearl millet producing regions / states
- (4) Industrial regions of India
- (5) Migration of population
- (6) Airway of India
- (7) Engineering Industry.
- (8) Problems of Indian Railway

4. Answer the question in **one** or **two** sentences : 12
- (1) Saffron producer States of India.
 - (2) Cotton producer States of India.
 - (3) Iron producer State of India.
 - (4) Give the works of Pavanhans Limited.
 - (5) Where is the production of railway engine and railway wagon ?
 - (6) Rice producing State of India.

5. (A) Match the group : 7

A	B
(1) Goa	(1) Tea
(2) Punjab	(2) 21°C to 27°C Temperature
(3) Sugarcane	(3) Wheat
(4) Assam	(4) Iron Production
(5) Bauxite	(5) Gujarat
(6) Crude Oil	(6) Madhya Pradesh
(7) Copper	(7) Orissa

- (B) Write the correct answer from the given options : 7

- (1) Development of textile industry of Gujarat in which city ?
(a) Rajkot (b) Ahmedabad (c) Mumbai
- (2) Crude Oil came from which place in Assam ?
(a) Digboi (b) Ankleshwar (c) Mumbai
- (3) Where iron is found in Goa ?
(a) Pirana (b) Mayurganj (c) Durg
- (4) Where mica is found in Rajasthan ?
(a) Selam (b) Ajmer (c) Hasan
- (5) Which State has the maximum population in India ?
(a) Maharashtra (b) Delhi (c) Bihar
- (6) Which State produced maximum sugarcane ?
(a) Uttar Pradesh (b) Maharashtra (c) Orissa
- (7) Maximum production of crude oil and natural gas in which State ?
(a) Gujarat (b) Assam (c) Maharashtra